

RINNAN REKONSTRUKTIOLEIKKAUS SELKÄKIELEKKEELLÄ -POTILASOHJE

Poistetun rinnan tilalle voidaan rakentaa uusi rinta useammalla tavalla ja kullekin potilaalle soveltuvien menetelmä suunnitellaan hoitavan plastiikkakirurgin kanssa. Korjausleikkaus isoon selkälihakseen (latissimus dorsi, LD) pohjautuvalla kielekkeellä on osoittautunut hyväksi ja luotettavaksi menetelmäksi. Leikkaus voi kestää 3-6 tuntia riippuen potilaan ruumiinrakenteesta ja siitä, tehdäänkö samalla toisen rinnan pienennys tai kohotus. Jotta rintaan saadaan sopiva koko ja muoto, saatetaan leikkauksessa asettaa kielekkeen alle myös silikoniproteesi.

Haavojen paranemisen varmistamiseksi on tärkeää, että perussairaudet ja ravitsemus ovat tasapainossa ja leikkausalueen iho on hyvässä kunnossa. Tupakointi haittaa haavan paranemista monella mekanismilla ja siksi on erityisen tärkeää lopettaa tupakointi vähintään 4 viikkoa ennen leikkausta.

Haavanhoito

Verta ja kudosnestettä poistamaan asetetut laskuputket (dreenit) poistetaan tavallisesti muutaman päivän kuluessa erityksen määrän vähentyessä. Haavojen tukena käytetään hengittävää ja ihoystävällistä teippiä (esim. Micropore®) ainakin 4 viikkoa ellei ilmene ihon ärsytystä. Teippejä voi vaihtaa noin viikon välein tai jos ne ovat verettyneet ja irronneet. Erittävä haavan kohta peitetään teipin sijasta esim. rasvaharsolla ja imevällä taitoksella. Etenkin selän puolella olevaan kielekkeen ottokohdan haavaan voi kertyä ylimääräistä kudosnestettä (serooma), jota voidaan joutua tyhjentämään toistuvasti neulalla ja ruiskulla.

Teipattujen haavojen kanssa voi mennä suihkuun toisena leikkauksen jälkeisenä päivänä. Saunaan ja uimaan saa mennä, kun haavat ovat kuivat ja siistit. Avantouintia voi harrastaa noin kahden kuukauden kuluttua leikkauksesta.

Ompeleet

Haavat suljetaan joko ihon päällä näkyvillä poistettavilla ompeleilla tai ihon sisäisillä sulavilla ompeleilla. Sulavien ompeleiden kohdalla voi esiintyä pistemäisesti punoitusta ja kudosnesteiden erittelyä (ommelfisteli), joka ei tarkoita haavainfektiota. Ompeleet poistetaan erillisen ohjeen mukaan omalla terveysasemalla tai työterveysasemalla. Myös sulavat ompeleet voivat jäädä osittain näkyville ja niitä voi tarvittaessa poistaa noin kahden viikon kohdalla.

Leikkauksesta toipuminen

Rinnan turvotus ja mustelmat ovat normaaleja leikkauksen jälkeisiä oireita. Kielekkeen ottokohta selässä tuntuu usein kiristävältä ja aralta. Oireet häviävät yleensä vähitellen viikkojen kuluessa. Uudelleen rakennetussa rinnassa esiintyvä tunnottomuus on normaalia. Rinnat suurenevät ja pienenevät painon nousun tai laskun mukaisesti.

Kipulääkkeeksi sopivat ilman reseptiä saatavat tulehduskipulääkkeet ja parasetamoli. Suosittelemme käyttämään niitä säännöllisesti ensimmäisten leikkauksen jälkeisten päivien ajan, erityisesti ennen olkavarren liikeharjoituksia.

Leikkausarpien lopullinen vaaleneminen ja pehmeneminen vie vähintään kuukausia, jopa vuoden. Tänä aikana leikattu rinta asettuu lopulliseen muotoonsa. Jos esiintyy poikkeavaa arven muodotusta (arven paksuuntumista), suunnitellaan arpihoito yksilöllisesti.

Myöhäiskorjaukset

Leikattuun rintaan voidaan rakentaa nänni (mamilla) polikliinisessä paikallispuudutusleikkauksessa aikaisintaan n. 6 kuukauden kuluttua leikkauksesta. Haavojen parannuttua nänniä ympäröivä nännipiha tehdään tatuoimalla toisen rinnan nännipihan koon ja värin mukaisesti. Rinnan muotoon ja arpiin liittyviä myöhäiskorjauksia voidaan tarvittaessa tehdä, kun arvet ovat lopullisesti kypsyneet, käytännössä yleensä ½ -1 vuoden kuluttua leikkauksesta.

Rintaliivien käyttö

Koska rintojen lopullinen muotoutuminen kestää vähintään kuukausia, suositellaan hyvin tukevien rintaliivien käyttöä noin ½ vuotta. Ensimmäisen neljän viikon aikana liivejä tulee käyttää yötä päivää. Osastolta annettujen rintaliivien sijasta voit käyttää myös muita hyvin rintoja tukevia liivejä.

Liikkuminen ja asentohoito

Nuku selällään tai leikkaamattoman rinnan puoleisella kyljellä ensimmäisen kuukauden ajan, jottei leikattuun rintaan kohdistu painetta. Heti leikkauksen jälkeen normaali liikkuminen ja kävely on sallittua, kuten myös kevyet kotiaskareet. Vältä raskaita kantamuksia ja nostamisia sekä muuta kovempaa rasitusta ja hikoilemista ainakin 4-6 viikon ajan. Raskaamman yläraajoja kuormittavan liikunnan voi aloittaa vähitellen noin kahden kuukauden kuluttua leikkauksesta.

Autolla voit ajaa parin viikon kuluttua leikkauksesta. Käden normaalin toiminnan ja liikelaajuuden turvaamiseksi on tärkeää noudattaa osaston fysioterapeutin antamia ohjeita. Uintia voidaan suositella olkanivelen liikelaajuuden harjoittamiseksi sitten, kun haavat ovat täysin parantuneet.

Mikäli toipumisessa tai haavan paranemisessa on ongelmaa, ota yhteyttä omaan terveyskeskukseen, työterveyshuoltoon, leikkausosastolle (06) 826 4637, kirurginen osasto 10 (06) 826 4310, kirurginen osasto 7 (06) 826 4303 tai yhteispäivystykseen 116117.